

Trinaesta po redu nagrada koja se tradicionalno dodeljuje na Međunarodni dan ljudskih prava

DOBAR PRIMER NOVOG OPTIMIZMA 2017.

CORAX, NOVI OPTIMISTA

Piše: **Ivan Čolović**

Danas u Srbiji treba dobro da zamislite pre nego što nekog nazovete optimistom. Može da se uvredi. I to s razlogom. Jer današnji srpski optimista je ili prodana duša, plaćena da širi zvanični optimizam, da se, na primer, raduje vozovima koji samo što nisu pojurili našim prugama 200 kilometara na sat, ili je prosto budala. Zato će čovek koji drži do sebe, do svoje pameti, radije reći da je pesimista, skeptik, a neće mu smetati ni ako mu kažete da je cinik, namćor ili mračnjak. Ali optimista, ja optimista? Ne mislite valjda ozbiljno.

Znao je to i Guta, punim imenom Branislav Grubački, kad je osnovao pokret *Novi Optimizam*. Da bi izbegao moguće nesporazume, u osnivačkom proglasu ovog pokreta objasnio je ko su za njega novi optimisti, da su to *aktivni pojedinci, otvorenog uma, spremni na dijalog, istinski zainteresovani za druge ljude*, da su to oni koji *ne pristaju na defetizam, širenje osećanja nemoći i beznađa*, oni koji se javno bore

protiv nacionalizma, šovinizma, fašizma, rasizma i svakog drugog ekstremizma.

Dakle, pozvani smo da na optimizam gledamo na nov način, kao na aktivan, angažovan, kritički odnos prema društvu i državi, a na optimiste kao na etički uzornu, hrabru i demokratiji vitalno potrebnu vrstu ljudi. Pozvani smo da prihvatimo da biti optimista može da predstavlja pošten, nekoristoljubiv i racionalan izbor. U stvari, ovako shvaćen optimista je isti onaj koga inače zovemo borcem za ljudska prava. Kako piše u dokumentu kojim je ustanovljena nagrada *Dobar primer Novog Optimizma*, njome se nagrađuju ljudi koji se bore za afirmaciju vrednosti nabrojanih u *Univerzalnoj deklaraciji o ljudskim pravima*.

Ovo je bilo potrebno da navedem da bih sad mogao da kažem – a da se Koraks ne naljuti – da je on zaista ne samo dobar, nego najbolji, izvanredan primer novog optimiste, dakle kritičkog optimiste, optimiste bez iluzija. On je to pre svega zato što njegove karikature pokazuju da je stanje u srpskom društvu i državi nezdravo, haotično, ludo. Uz to nam one govore da ovo ludo stanje, naizgled rovito, nestabilno, polazno, može da potraje, to jest da već dugo traje, da u Srbiji promene na vrhu vlasti nisu promenile njen karakter. To nam govori i ona zarđala kašika, koja se na Coraxovim karikaturama pojavila najpre kao simbol Šešeljevog opasnog političkog ludila, i u međuvremenu postala simbol kontinuiteta vladajuće politike u Srbiji.

Ima li tu bilo kakvog optimizma, pitaće neko. Zar ovo nije krajnje pesimističko viđenje savremene Srbije? Nije, jer Coraxove karikature nam ne sugerišu pesimistički zaključak da se s ludilom u vrhu Srbije moramo pomiriti, jer se tu ustalilo, pa izgleda kao naša sudbina, zao udes protiv koga se ništa ne može. Tačno je da Coraxovi portreti naših ludih vlastodržaca i članova njihove svite – svedeni na osnovne karakterne crte, onako kako to mogu samo veliki

Treba da budemo zahvalni Coraxu što nam već godinama pokazuje, crta jasno kao na dlanu, s kakvom vlašću, u kakvoj državi, s kakvom politikom na našu sramotu živimo

umetnici – uglavnom pokazuju mračne likove. Međutim, treba primetiti šta se događa s mrakom ovih likova kad je on u Coraxovim crtežima likovno predstavljen, otelovljen, treba primetiti da tada mrak, ako se tako može reći, izlazi na svetlost dana. Postaje vidljiv i čitljiv. I mi se, gledajući ove slike, pitamo: zar ovo trpim, zar se ovoga plašim, zar se ovoga ne stidim?

Da li će jednog dana u Srbiji biti dovoljno ljudi da, polazeći od ovih pitanja, počnu da pretvaraju svoju zemlju u bolje mesto za život, manje ludo i haotično? Ne znam. Znam samo da treba da budemo zahvalni Coraxu što nam već godinama pokazuje, crta jasno kao na dlanu, s kakvom vlašću, u kakvoj državi, s kakvom politikom na našu sramotu živimo. Nije se umorio i razočarao. „Mogu vam reći – kaže on u jednom intervjuu – da je ovo već četvrta politička garnitura koju opisujem. I koju nameravam da ispratim“.

Ima li od ovoga bolji primer novog optimizma?

Predrag Koraksić Corax, trinaesti Dobar primer Novog Optimizma

Razgovarala: **Aleksandra Čuk**

Kinezi imaju godinu svinje, majmuna, pacova, zmije a ja sam za ovogodišnji broj *Danasa* napravio kalendar za 2018 – godinu Vučića – kaže Predrag Koraksić Corax, ovogodišnji laureat nagrade *Pravi primer Novog Optimizma*, dok nam ekskluzivno u svojoj sobi pokazuje karikature za svaki mesec. Branislav Guta Grubački, inicijator Pokreta *Novi Optimizam* i ja stojimo natkriljeni nad računom, gledamo kalendar i smeju se. Corax je zadubljen, kao da još uvek odmerava da li je sve dobro ispalo, raspoložen je i srdačan, ali baš i ne deluje kao da jedva čeka da razgovaramo. Držim se onog što je Guta samouvereno tvrdio pre nego smo došli – da je ovo baš *elegantna varijanta* – iako su u jeku pripreme pred tribinu u *Centru za kulturnu dekontaminaciju*, gde će se znameniti gosti okupiti baš povodom nagrade koju je Corax dobio. Gotova je i karikatura za sutrašnji *Danas*. Pokazuje nam je. Predsednik leži budan u krevetu ali ne spava. Svašta mu se mota po glavi. Pored kreveta, na nakasni, čaša s vodom, a u njoj zardala kašika.

Vi baš ne date predsedniku da pobjegne od te kašike?

– Dobro... Nije to baš njegov atribut, nego njegov političkog oca Šešelja. On ga je u stvari isplio. Vučić se izlegao iz tog gnezda i zato ja njemu priljepljujem tu kašiku jer je to njihov alat. Bez toga priča nije završena. Kašika uvek mora tu da stoji kao začim.

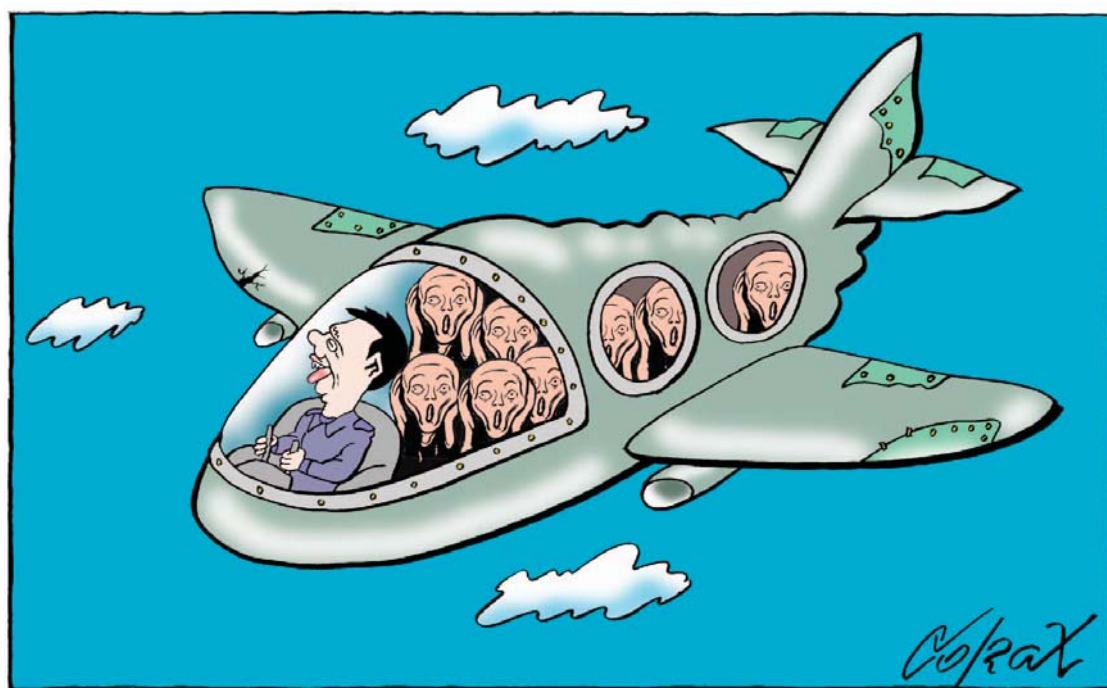
“

Ima dosta onih koji ne razumeju moje karikature. Vučić je pomešao prostitutku sa striptizetom, Ljilja Smajlović isto jednom nije shvatila da je nisam nacrtao kao vešticu. Mene to ne povređuje. Smešno mi je

– Ne smejem se, a kod karikature je najbitniji štos i to koliko je on efekatan. Mene je to najvažnije. Bitno mi je i da sve bude jednostavno, odmah shvatljivo, kao šamar, da se odmah razume i da karikatura ima poruku. Kad sam razgovarao s pokojnim Radomir Konstantinovićem, a često sam dolazio kod njega, kazao mi je nešto što je, čini mi se, najvažnije za svaku karikaturu – da se, kad je čovek gleda, u tom trenutku oseća superiorno, bez obzira na to kakva je stvarna situacija.

Mislite da, ma koliko da je stvarnost teška, karikatura pomaže da se čovek oseća nadmoćnim u odnosu na one koji mu kroje sudbinu, na političare vlastodršce?

– Naravno. Ako se radi o političkoj karikaturi i ako se radi o ljudima koji to zaslužuju pošto zloupotrebljavaju vlast. Oni i treba da budu poniženi karikaturo, razgovarao s pokojnim Radomir Konstantinovićem, a često sam dolazio kod njega, kazao mi je nešto što je, čini mi se, najvažnije za svaku karikaturu – da se, kad je čovek gleda, u tom trenutku oseća superiorno, bez obzira na to kakva je stvarna situacija.

To što sam dobio ovu nagradu važnije je za Novi Optimizam nego za mene: Predrag Koraksić Corax

NEVEROVATNO KOLIKO SE LJUDI PLAŠE VUČIĆA

a običan čovek da se oseti superiorno. To je naročito važno kad je strahovlada u pitanju.

Kakav je tretman karikature i njenih autora u Srbiji? Da li vas povređuje ako neko ne razume vaš rad?

– Ima dosta onih koji ne razumeju moje karikature. Vučić je pomešao prostitutku sa striptizetom, Ljilja Smajlović isto jednom nije shvatila da je nisam nacrtao kao vešticu. Mene to ne povređuje. Smešno mi je. A kada je reč o statusu karikaturista, e to zavisi od toga imamo li slobodu štampe. Somborac radi, Duško Petričić može da radi onako kako misli da treba. Ali, u suštini, nema prostora za karikaturiste. Možda bi se pojavili novi talenti ali nemaju gde da objave svoj rad. Za tu vrstu političke karikature koju mi radimo ima vrlo malo mesta u medijima. A i ti mediji u kojima može da se objavljuje su jako siromašni. Nemaju para. Jedino da radite kao volonter, kao Guta... (smeh)

Jednom sam vas pitala šta je vaš životni kreda a vi spremno odgovorili „Biću dobar sve do smrti“. Zašto i da li je teško biti dobar?

– *Biću dobar sve do smrti* je naslov knjige mađarskog pisca Zigmunda Morica, koju sam ja pročitao negde u pubertetu. Taj naslov i taj stav su mi se strahovito sviđali. Zapamtio sam ih i to mi je ostalo kao životna deviza. Odlučio sam da se isto tako ponašam. A, da li je teško biti dobar. Pa, teško je. Nije jednostavno.

Dobićete još jednu nagradu, sada Dobar primer Novog Optimizma. Šta biste rekli u tom kontekstu o sebi?

– Ne volim da govorim o sebi. Ta vrsta priče predstavlja napor za mene. Nije to neka lažna skromnost. To što sam dobio ovu nagradu važnije je za *Novi Optimizam* nego za mene. Ne volim publicitet – da me sad tamo vode – kao neku mečku, da me pokazuju (smeh). To ne volim zaista.

Bilo je mnogo lomnih momenata u vašoj karijeri, šta vas je na tom profesionalnom putu najviše pogodio?

– Mnogo toga, ali sam zapravo posle svake takve situacije bio na dobitku.

Zato što ste bili dobri?

– Ne, nego zato što sam bio dosledan (smeh)... Da li bih ja postao poznati karikaturista da me nisu izbacili iz *Novosti*? Ni tada nisam htio da pristanem da radim ono što su tražili od mene. To je bila moja odluka. Tad me Rade Brajović kažnjavao, odbijao mi od plate, nisu mi objavljivali karikature, pošto sam odmah shvatio o čemu se radi i udario po Miloševiću. Tri godine sam imao proces u *Večernjim novostima*, gde sam radio dve i po decenije, bio urednik karikature, vodio konkurs za nagradu *Pjer*. Bila je takva situacija da ja nisam htio da sam odem odatle podvijenog repa nego da mi oni treba. Ali, u suštini, nema prostora za karikaturiste. Možda bi se pojavili novi talenti ali nemaju gde da objave svoj rad. Za tu vrstu političke karikature koju mi radimo ima vrlo malo mesta u medijima. A i ti mediji u kojima može da se objavljuje su jako siromašni. Nemaju para. Jedino da radite kao volonter, kao Guta... (smeh)

A vi postajali sve bolji i bolji – kreativno ste eksplozivni?

– Paradoks. Što je bila teža situacija, apsurdnija i gluplja, sve je išlo na moju vodenicu.

I stvarnost vam je išla na ruku. Karikatura ipak opstaje zahvaljujući budalama a ovdje je u tom pogledu eldorado, kako ste sami jednom rekli. Vi biste, znači, u Švajcarskoj propali?

– Pa, ne bih propao, nađe se uvek... Imam ja tog kolegu, baš iz Švajcarske koji je morao da se bavi našim problemima. Imali smo zajedničku izložbu ovdje, *Ukršteni pogledi*, koja je posle išla u Švajcarsku. On je jedini karikaturista u Evropi koji je razumeo šta se ovde dešava i nije crtao Srbe sa noževima u zubima kao Plantu iz *Monda*. To je bila takva propaganda, generalizacija... gde nije pravljena razlika između zločinaca i naroda. Ako je Mladić takav onda je i ceo narod. Ne, šapat nije bio takav. On je razumeo. On je delom Švajcarac, delom Alžirac. Vaspitan je i obrazovan čovek i išao je drugačijim putem u odnosu na većinu

tadašnjih evropskih karikaturista. Pravio je analitičke i zaista dobre karikature.

Potpisnik ste Apela 100. Kako gledate na ovaj talas odlazaka iz Pokreta slobodnih građana Srbije?

– Nisam pobornik teorija zavera i samo mogu da kažem da je meni, jednostavno, jako žao zbog svega toga.

Mislite li da je Saša Janković tome doprineo?

– Moguće.

Na koji način?

– Pa, ja onako spolja kad posmatram – suviše je blag, nije u akciji. Njegove reakcije su uvek posledica nekih drugih napada. Reaguje sa zakašnjenjem. Stvarno ne znam šta će od svega toga da bude i zbog toga mi je jako žao. Mislio sam da će PSG da bude neka opcija. Pre toga sam bio na sastancima kod Radulovića i on je jedno vreme prilično pošteno pričao – potpuno bez kompromisa. I Teodorović je bio tamo zajedno sa mnom. Međutim, u jednom trenutku, kad se postavilo pitanje koga podržati – Jankovića ili Jeremića – iskalkulisao je i bio za Jeremića. Odmah sam rekao – „Neću više da dolazim ovdje – doviđenja“.

Da razjasnimo, vi niste bili među osnivačima PSG, nego ste podržali Sašu Jankovića u Apelu 100, a niste bili ni član Dosta je bilo, nego ste bili simpatizer ove stranke?

– Naravno, pa ja ne bih da budem ni osnivač, niti da budem u nekim strukturama stranke. Ne, to me ne zanima. Ja moram da budem nezavisan uvek. Nikad nisam bio ni član *DS*. Čak sam i za vreme Đinđića pravio karikature na njegov račun kad je za to bilo razloga.

Optimizam ume da pogura humor. Šta vas nasmeje od onoga što čitate i gledate?

– Čitam Dražine kolumne. Odlične su. Gledam Kešića i ne mogu da shvatim kako ljudi koji vode tu televiziju ne mogu da prepoznaju koliko je on važan za njih. Neverovatno koliko se ljudi plaše Vučića ili je možda po sredi neka kalkulacija... ▶

Ilustrovan politička istorija Srbije novijeg doba

Kad ujutro kupim list *Danas*, ukoliko ne stignem da se detaljnije udubim u njegov tekstualni sadržaj redovno pogledam Coraxovu karikaturu u rubrici *Dijalog* i bude mi sve jasno, jer je ona najčešće rečitića od bilo kog uvodnika ili komentara. Kroz karikaturu bez reči, on sve naše naduvane veličine uspeva da svede na pravu meru, što ih naravno veoma živčira, ali ih još više živčira to što mu ne mogu ništa, sem da ga, na primer, reklamiraju kroz izložbu *Necenzurisane laži*. Kada bi se sabrale sve njegove karikature nastale u nešto manje od tri decenije dobila bi se ilustrovan politička istorija Srbije novijeg doba i to bez reči, koja bi bila rečitića od bilo koje pisane istorije. Čak bi se sa glavnim likovima mogla napraviti i predstava ili hepening koji bi kod gledalaca izazivali smeh pomešan sa suzama. Bio bi to smeh slobode, kako je naslovljena pre dve godine izdata knjiga o čuvenom *Feral tribjuni*, jer ono što je *Feral* predstavljao u Hrvatskoj u ona smutna vremena devedesetih, to je Corax predstavljao za Srbiju, a i sada predstavlja. Na mnogaja ljeta.

Aleksandar Popov (ponosan na prijateljstvo sa Tobom)

Aleksandar Popov (ponosan na prijateljstvo sa Tobom)

Javno mnjenje po sebi

Nema čoveka koji se manje *dere*, ili koji manje *viče*, ili koji manje niti zbori nit romori, a toliko kaže kao Corax. I to nepogrešivo. Corax jednostavno ume da nacrti ono što svi misle, ali ne umeju tako dobro to da izraze, on je jedno javno mnjenje po sebi, forum, ili ono što se zove umetničkom istinom.

Borka Pavićević

Čaplin karikature

Coraxova metoda je sloboda. Kao što je poznato, Corax ne crta olovkom nego četkicom. Prilikom crtanja olovkom, ruka je oslonjena o sto; kod crtanja kičicom nema oslonca, ruka je u vazduhu, slobodna. To traži veći napor i bolju tehniku, ali pre svega precizniju misao, ideju. Ipak, to ne znači da Corax nema uporište. Coraxovo stanovište je sloboda. Jer, ono što on crta, što nam pokazuje, to je sloboda od straha. Sloboda od vlasti, od lažnih autoriteta i navedenih veličina. U dve reči – sloboda duha. Corax je najsrećniji kad likovi na njegovim karikatarama ispadnu smešni. Ali to ne postiže ekstremnim karikaranjem nekih fizičkih karakteristika, recimo crta lica, svojih junaka, nego studioznom raskrinkavanjem njihovih karakternih crta. Sečeće li se kako je veliki Čaplin napravio urbeses od Hitlera. To što Čaplin radi na filmu, Corax radi na crtežu. Predrag Corax je Čarli Čaplin karikature. Sve u svemu: Corax je liberal. Jednom sam već to rekao, ali pošto dobre stvari treba ponavljati, reći ću to i ovom prilikom. Corax je najveći karikaturista među liberalima i najveći liberal među karikaturistima. *Sapientni sat*.

Mijat Lakićević

Lice psihe

Način na koji je Predrag Corax crtao Slobodana Miloševića ostaje neusporediv. Nitko nije tako crtao ljudsko lice. Velika glava, s karakterističnom frizurou, i utisnutim, uvučenim licem, koje će svakog časa nestati, kao kornjačina glava u oklopu, i koje ništa ne pokazuje. Nema na tom licu osećaja, mržnje, straha, oholosti, ničega ljudskog i običnog na njemu nema, pa ni usta, nosa i očiju. Možda samo čelo. Lice Slobodana Miloševića Corax je crtao kao apstrakciju. A u isto vrijeme, to je lice bilo prepoznatljivije, tačnije i istinitije od svake fotografije. Naprosto: fotografski objektiv vidio je manje od Koraksićeva subjektivna. I na kraju, Slobodan Milošević upamćen je onakav kakvim ga je on crtao, objašnjavajući ga svojim crtežom i ispisujući mu političku, duhovnu i osobnu biografiju kakvu nije, niti je može ispisati jedan pisac. Nije ga se moglo tako dobro opisati riječima, kako ga je on opisao crtežom. To nije bio čovek, bila je to posuvraćena psihologija, lice psihe.

Miljenko Jergović

Jedan od retkih svetionika

Radeći godinama u polju zaštite ljudskih prava, posebno u ovim našim prostorima, ponekad dode do zasićenja, razviju se sumnje u ljudski rod općenito. „Otkakle toliko mržnje? Kako to ljudi mogu jedni drugima raditi? Kako to da nema otpora, da javni radnici ne dignu glas protiv terora države nad svojim građanima?“ No, onda upoznate Coraxa, onda upoznate čovjeka koji bez prestanka diže svoj glas, premda u njegovim karikatarama nema ni riječi... I taj njegov glas odjekuje jače od stotina riječi, od potoka riječi koje bi netko mogao izgovoriti.

Predrag Koraksić Corax, sve ove godine bio je jedan od rijetkih svetionika, koji je i nama aktivistima za ljudska prava davao svjetlo i upućivao na pravi kurs plovuide – djelovanja. Karikature su takav medij koji ima zadaću nasmiati, često je taj smijeh pomalo gorak, no susrećući se dnevno s Coraxovim karikatarama, meni su one, svaki put iznova, govorile da uz takve ljude i autore – ima smisla sav taj napor i stresan rad.

Mirjana Galo

Umesto sa strahom, probleme gledati s osmehom

Trebalo je da 10. decembra, na *Međunarodni dan ljudskih prava*, u Novom Sadu prisustvujem jednom lepom događaju – uručivanju priznanja *Dobar primer Novog Optimizma* i da kao jedan od prošlogodišnjih laureata tog priznanja, koje dodeljuje *Novi Optimizam*, nevladina organizacija čije aktivnosti veoma cenim,

uručim priznanje ovogodišnjem dobitniku. Trebalo je da bude tako, ali dogodilo se drukčije. Sticaj okolnosti i ranije preuzete obaveze odvele su me na sasvim drugi kraj, nekad velike zajedničke domovine, u Podgoricu. Zaista mi je žao što se to desilo. Propustio sam priliku da prisustvujem uručivanju priznanja koje budući da je više nego zasluženo, zbog kvaliteta ličnosti koja ga prima, čini mnogo vrednijom činjenicu da sam ga i sam, nekako zaslužio. Ove godine, priznanje, za dobar primer optimizma odlazi u ruke čoveka koji je u stanju da bez jedne reči analizira i najkompleksnije društvene situacije, da vas *natjera* da o problemima razmišljate kao o nečemu što se mora rešavati, da vas navede da se s njima, umesto sa strahom ili zebnjom suočavate s osmehom. Teško je zamisliti ličnost koja bi priznanje za primer optimizma zasluživala sa više razloga od ovogodišnjeg laureata – Predraga Koraksića, već legendarnog Coraxa.

Rodoljub Šabić, prošlogodišnji laureat nagrade Dobar primer Novog Optimizma

Nadmoć nad onima koji kroje sudbinu

U smutnim vremenima, Corax je, drugim sredstvima, nastavio Radovića obračunati Beogradu. Dok je televizija intervjuisala ovce, pričala o žestokom uzvraćanju i Teslinim vozovima bez šina, Corax je, slikovnim pismom, ispričao svoju priču o raspadu Jugoslavije. Devedesetih godina živeli smo između dobrog i lošeg policajca, između gluposti i zla. Coraxove karikature su omogućavale običnom čoveku, uključujući i njihovog autora da na momenat oseće nadmoć nad onima koji mu kroje sudbinu.

Vladimir Pištalo

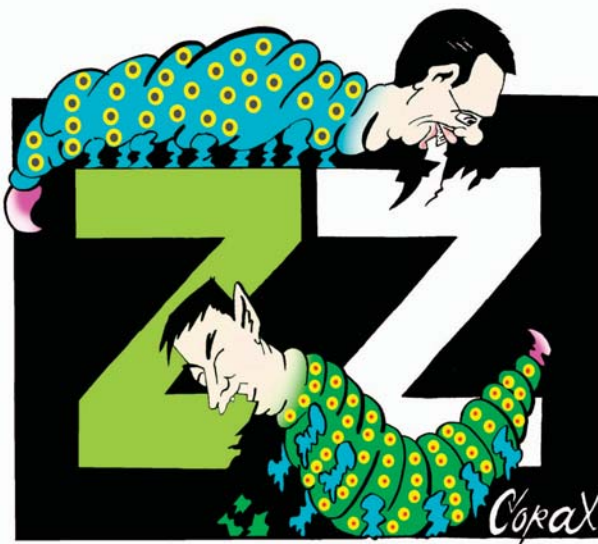
Hroničar svog vremena

Kada se, jedanput iz budućnosti, budu analizirale ove naše nesrećne godine – naročito devedesete – istoričarima će veliku pomoć pružiti hiljade karikatura koje je Corax realizovao u dnevnoj i periodičnoj štampi. Kao hroničar svog vremena, Corax je uspeo da za kratko vreme definiše svoj prepoznatljiviji stil i stekne tako dobro opisiati riječima, kako ga je on opisao crtežom. To nije bio čovek, bila je to posuvraćena psihologija, lice psihe.

Dragan Stošić

NOVA SOLIDARNOST ZA NOVI OPTIMIZAM

Pokret *Novi Optimizam* nastao je iz aktivističkog delovanja ljudi okupljenih oko zrenjaninskog *Zelenog Zvona*, pozorišnog kluba i svojevrsnog nezavisnog kulturnog centra (1991-2016).

Kao zvanična organizacija, Pokret *Novi Optimizam* deluje od 2004. na teritoriji Vojvodine, Srbije i regiona. U *Proglasu* izdatom u godini osnivanja istaknuto je da *Novi Optimizam* okuplja umetnike, naučnike, preduzetnike, pronalazače i druge izuzetne pojedince, sa ciljem da ih kao dobar primer predstavi najširoj javnosti.

Novi Optimisti su ljudi koji zagovaraju pravo na različitost, javno se suprotstavljaju ksenofobiji, provincijalizmu i *ideologiji prosečnosti*, podstiču kritičko mišljenje i njegovo javno ispoljavanje.

Nakon prinudnog zatvaranja *Zelenog zvona* (1991-2016) kao uporišta i sigurne zone za ideje i inicijative *Novog Optimizma*, organizacija prihvata izazov vremena, i svoje delovanje nastavlja sa nove, beogradske adrese *Medija centar (Terazije 3)*.

Pokret *Novi Optimizam* poslednjih godinu dana nastavio je da radi u skladu s uverenjem da je *Novi početak* potreban našem društvu. Neophodna nam je i *Nova solidarnost*, koja podrazumeva iskrenu brigu i saosećanje, otvorenost i pažljivo slušanje drugog, kao i jačanje veza među ljudima i organizacijama koji, umreženi, nastavljaju da brane slobodu i ljudska prava. Usmeren na one koji se svojim delanjem bore protiv apatije, pasivizma, nepravde svih vrsta, Pokret nastavlja da nudi kritički osvrt na društvo i poziva na akciju. U narednom periodu *Pokret* će delati sa ciljem da naglasi važnost različitih aspekata solidarnosti u današnjem društvu i to kroz javne rasprave o ključnim problemima u društvu i kroz stvaranje javnog foruma. *Nova solidarnost za Novi Optimizam* okvir je budućih aktivnosti Pokreta gde se solidarnost prepoznaje kao ključna pokretačka snaga za svaku intervenciju unutar postojećih društvenih odnosa.

U periodu od septembra 2016. do decembra 2017. Pokret je sa nove, beogradske adrese, pokrenuo niz ključnih pitanja svojim tribinskim programom, ne zadržavajući se samo na teritoriji Beograda, već nastavljajući stalno umrežavanje svih krajeva Srbije.

•••••
Svake godine 10. decembra, na Međunarodni dan ljudskih prava, pokret *Novi Optimizam* dodeljuje nagradu *Dobar primer Novog Optimizma* osobama koje se svojim delovanjem i zalaganjima bore za vrednosti koje su jasno izražene u Univerzalnoj deklaraciji o ljudskim pravima i Proglasu *Novog Optimizma*, te svojim inicijativom daju dobar primer zajednici i društvu

Tako je nastavljeno tradicionalno održavanje tribine *Duh palanke i fašizacija društva* koja se poslovično održava na Međunarodni dan borbe protiv fašizma i antisemitizma. Na prvoj godišnjici smrti Radomira Konstantinovića, *Pokret* je pokrenuo inicijativu u Subotici da se

Prošlogodišnji laureati: Saša Janković i Rodoljub Šabić

osnuje *Odbor za očuvanje misaonog nasleđa Radomira Konstantinovića*. Od tog trenutka *Pokret* je deo svih aktivnosti tog *Odbora* i svih drugih delovanja koje doprinose tom cilju. Stoga, u prirodnom sledu, *Pokret* je organizovao dve promocije knjige Radivoja Cvetičanina *Konstantinović. Hronika*, u Sarajevu i Novom Sadu, i

Branislav Grubački i Marija Dakić na Skupštini prijatelja Novog Optimizma, 2016.

Nada za običnog čoveka

Obično kada ljudi pričaju o drugima, rade to kroz sebe. Ideja, konsenzusom usvojena, da je baš *Corax Dobar primer Novog Optimizma*, sama se nametnula kao nešto što je tako logično i prirodno. Njegov životni stav, taj *Duh i Dah Slobode* koji isijavaju iz njegovog svakodnevnog delovanja, nešto je što daje nadu svim mislećim i nezavisnim ljudima, da ako veruješ *U Dobro*, ako radiš po svesti i savesti u *Opštem Dobru*, da se to na kraju *Uvek* negde i isplati. *Corax* je pravi fenomen u toj nakani da svojim karikaturama da nadu običnom čoveku, da sam ponosan što će njegovo ime biti upisano kao ime dobitnika ovogodišnje nagrade našeg Pokreta *Novi Optimizam*.

Branislav Grubački Guta

time je nastavio da se bavi životom i delom književnika i filozofa.

Pokret je *Deklaraciju o zajedničkom jeziku* prepoznao kao sredstvo da se svim generacijama, a posebno mladima, koji su rođeni sa već ustanovljenim *novim jezicima*, predstavi zajedništvo. Stoga je učestvovao u organizaciji tribine na Exit festivalu ali i prikupljanju potpisa u okviru *Krokodil festivala*.

U skladu sa uverenjem da je sloboda medija preduslov za svako demokratsko društvo *Pokret* je, zajedno sa izdavačkom kućom *Clio*, organizovao veliki broj razgovora po celoj Srbiji sa ciljem da se otvore javne debate o društvenom statusu i uticaju savremenih medija, medijskoj kulturi i profesionalnom položaju novinara. U okviru programa *Mediji i Novi Optimizam* pokrenuta je inicijativa za pisanje i potpisivanje *Deklaracije o medijskoj pismenosti*, kojom su u deset tačaka, istaknuti zahtevi i preporuke nadležnim organima za jasnije i efikasnije određenje državne politike u domenu medijske pismenosti.

Tokom dvadesetpetogodišnjeg rada *Zelenog zvona* i dvanaestogodišnjeg delovanja organizacije *Novi Optimizam* organizovani su brojni kulturni događaji, akcije, koncerti, izložbe, performansi, radionice, kampanje... U saradnji sa Gradskom bibliotekom *Žarko Zrenjanin*, osnovao je fond *Vujica Rešin Tucić i Vojislav Despotov* koji svake godine dodeljuje nagradu za doprinos umetnosti *Tradicija avangarde*. Pokrenut je regionalni program *Vojvodina Recommended* koji je tokom nekoliko godina, u zemlji i inostranstvu, predstavljao preporuku onog najboljeg u Vojvodini.

Svake godine, 10. decembra, na Međunarodni dan ljudskih prava, pokret *Novi Optimizam* dodeljuje nagradu *Dobar primer Novog Optimizma* osobama koje se

svojim delovanjem i zalaganjima bore za vrednosti koje su jasno izražene u *Univerzalnoj deklaraciji o ljudskim pravima* i *Proglasu Novog Optimizma*, te svojom inicijativom daju dobar primer zajednici i društvu. Među dobitnicima ove nagrade, koja postoji već trinaest godina, su Muzička škola *Josif Marinković* iz Zrenjanin, glumica i borkinja za ljudska prava Mirjana Karanović, članovi beogradskog rege sastava *Del Arno Band*, autori i glumci serijala *Državni posao* – Nikola Škorić, Dimitrije Banjac i Dejan Ćirjaković i režiser serijala *Stojke Stoleski Pile*, Dragan Todorović – novinar i nedeljnika *Vreme* i pisac, posthumno nagrada je dodeljena Mirku Đorđeviću – esejisti i prevodiocu, kao i autoru, prevodiocu, diplomati i novinaru Ivanu Ivanjiju, zaštitniku građana Saši Jankoviću i poverniku za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti Rodoljubu Šabiću...

DOBAR PRIMER NOVOG OPTIMIZMA 2017: CORAX

Skupština *Novog Optimizma* jednoglasno je donela odluku da ovogodišnju nagradu *Dobar primer Novog Optimizma* dodeli karikaturisti Predragu Korakšiću *Coraxu*. Tradicionalno, nagrada se dodeljuje osobama ili organizacijama koje svojim delovanjem i inicijativom daju dobar primer zajednici i društvu.

■ Susret sa prijateljima i podržavaocima rada *Coraxa*, povodom svečanog proglašenja laureata nagrade *Dobar primer Novog Optimizma*, biće održan 9. decembra u 12 sati, u beogradskom *Centru za kulturnu dekontaminaciju*. Učesnici programa govoriće o *Coraxovim* karikaturama kroz prizmu nacionalizma i populizma, dve velike teme koje su obeležile ne samo poslednje decenije na našim prostorima, već i skoro svaku *Coraxovu* poslovično kritički nastrojenu ilustraciju.

Učesnici programa su Predrag Korakšić *Corax* – karikaturista, laureat nagrade *Dobar primer Novog Optimizma*; Ivan Čolović – osnivač i urednik *XX veka*, etnolog, antropolog, borac za ljudska prava; Branka Prpa – istoričarka; Mijat Lakićević – novinar *Novog magazina* i Igor Galo – glumac, reditelj, producent, autor filma *Corax*. Program vodi Željko Bodrožić – glavni i odgovorni urednik nedeljnika *Kikindske* i potpredsednik *NUNS*.

Na skupu će premijerno biti prikazan kratkometražni film *Igora Gala Corax*, koji je snimljen 2010. na Braču (Hrvatska). U filmu, kroz intimni razgovor sa jugoslovenskim glumcem, prikazan je portret cenjenog srpskog karikaturiste.

■ Na Međunarodni dan ljudskih prava, 10. decembra, u 19 sati, u novosadskom *Medija centru Vojvodine (Zmaj Jovina 3/1)*, nagrada *Dobar primer Novog Optimizma* biće svečano dodeljena *Coraxu*. Nagradu će uručiti prošlogodišnji laureat, tadašnji zaštitnik građana, Saša Janković.

Učesnici programa su Njena ekscelencija, ambasadorica Australije u Srbiji Džulija Fini; Predrag Korakšić *Corax* – karikaturista, laureat nagrade *Dobar primer Novog Optimizma*; Saša Janković – prošlogodišnji laureat nagrade, kao bivši zaštitnik građana; Nedim Sejdinović – predsednik *NDNV*, novinar, književnik i esejista; Vladimir Beljanski – predsednik *Advokatske komore Vojvodine*, i Mirjana Galo – predsednica Udruge za zaštitu ljudskih prava i građanskih sloboda *HOMO*, Pula.

Pre dodele nagrade na ulicama Novog Sada biće interaktivna izložba *Coraxovih* radova na temu kršenja ljudskih prava. U novosadskom pasažu u *Zmaj Jovinoj 20* (kod *Advokatske komore Vojvodine*), u 18 sati biće poznavaoi *Coraxovog* rada koji će sprovođiti kroz izložbu, razgovarati sa građanima i sa njima komentarisati i tumačiti neke od najupečatljivijih *Coraxovih* karikatura. Cilj ove izložbe je da se građani što više uključe u tumačenje *Coraxovih* ilustracija, iznesu svoje mišljenje i stavove, te zajedno sa kustosima izložbe diskutuju o tome.

Kroz kritički nastrojene ilustracije, pokušaćemo da preispitamo ljudska prava – da li su ona uvažena, i u kojoj meri? Da li su mediji prividno slobodni ili zaista? Da li se na građane vrši agresija kako bi se oni autocenzurisali? Da li su na vlasti energetski vampiri bez intelektualne potpore za datu funkciju, ili stručnjaci iz oblasti? Kustosi izložbe su Igor Galo – hrvatski glumac, reditelj, producent, autor filma *Corax*; Mirjana Galo – predsednica Udruge za zaštitu ljudskih prava i građanskih sloboda *HOMO*, Pula; Aleksej Kišjuhas – kolumnista lista *Danas*; Vladimir Pištalo – književnik, i Dejan Ćirjaković, Dimitrije Banjac i Nikola Škorić (*Državni posao*) – laureati nagrade *Dobar primer Novog Optimizma* za 2012. godinu.